

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут Психології

Кафедра Соціальної психології

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВПЛИВУ НА ОСОБИСТІТЬ**

Освітня програма Психологія

Спеціальність 053 Психологія

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від “29” серпня
2022р.

м. Івано-Франківськ – 2022р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Соціально-психологічні технології впливу на особистість та групу
Освітня програма	Психологія
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	053 Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	3/5
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Мета – формування компетентностей з психології впливу.

Цілі курсу – забезпечити студентів знаннями про сутність і види психологічного впливу, його соціально-психологічні технології; навчити виявляти прихований деструктивний вплив у різних видах взаємодії; сформуванню навички конструктивної протидії деструктивним впливам.

Компетентності

Інтегральні компетентності

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері психології та професійної підготовки у процесі навчання, що передбачає застосування основних психологічних теорій та методів і характеризується компетентністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним, мислити концептуально, системно, самогенно.

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії, професійно володіти соціально-психологічними механізмами взаєморозуміння і взаємовпливу.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології, реабілітаційної психології.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК10. Здатність дотримуватись норм професійної етики.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку, адаптація до нових ситуацій у сфері професійної діяльності.

Програмні результати навчання

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психічні проблеми та пропонувати шляхи її розв'язання.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування

психічних явищ в контексті професійних завдань.
 ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел. у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.
 ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культурних особливостей співрозмовника.
 ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілими, толерантно ставитись до осіб, які мають інші культурні та гендерно-вікові відмінності
 ПР16. Знати, розуміти та дотримуватись етичних принципів професійної діяльності психолога.
 ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Загальна характеристика психології впливу.	Розуміти суть поняття «психологічний вплив» та його типологію. Означити категоріальний апарат психології впливу: поняття стратегій впливу, технологій і технік впливу, методики і методів впливу.	Тести, питання.
2-3	Характеристика видів психологічного впливу: конструктивний вплив.	Розуміти сутність поняття конструктивного впливу. Розкрити техніки та механізми аргументації(переконування), контрааргументації, характеристики самопросування.	Тести, питання, кейси
4-5	Зміст та види деструктивного впливу.	Охарактеризувати поняття деструктивного впливу. Розкрити види нападу: імпульсивний, цілеспрямований, тотальний. Означити форми психологічного нападу, форми примусу. Застосовувати алгоритм протидії деструктивному впливу.	Тести, питання, кейси
6-7	Психологія маніпуляції	Розуміти поняття маніпуляції, її ознаки та критерії, складові маніпулятивного впливу. Охарактеризувати техніки цілеспрямованої побудови інформації в маніпулятивному впливі. Розкрити причини маніпуляції, види, маніпулятивні технології, прийоми протидії маніпуляції.	Тести, питання, кейси

8.	Спірні види психологічного впливу	Здійснити характеристику навіювання, чинників, що сприяють навіюванню. Охарактеризувати зараження, наслідування, прохання та ігнорування як види психологічного впливу.	Тести, питання.
9.	Психологічний вплив у діловому спілкуванні	Здійснити характеристику психологічного впливу публічного виступу, психологічних особливостей ведення телефонної бесіди. Охарактеризувати спілкування на переговорах.	Тести, питання.

4. Система оцінювання курсу (зразок)

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	0
Семінарське заняття	25
Самостійна робота	15
Індивідуальне завдання	10
Залік/Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)

Види навчальної роботи	Навчальні тижні								Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	
Лекції									0
Семінарські з-тя	3	3	3	3	3	3	3	4	25
Самостійна р-та			5		5		5		15
Індивідуальні завдання								10	10
Залік /Екзамен									50
Всього за тиж-нь	3	3	6	3	8	3	8	22	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
1. Гуменюк О. Концепції психологічного впливу в сучасній психології // Психологія і суспільство. 2003. №1(11). С.34-90.	
2. Москаленко В.В. Психологія соціального впливу. К.: Вид-во «Центр учбової літератури», 2005. 624с.	
3. Соціально-психологічні технології відновлення особистості після травматичних подій : практичний посібник / [Т. М. Титаренко, М. С. Дворник, В. О. Климчук та ін.] ; за наук. ред. Т. М. Титаренко / Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. – Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2019. – 220 с.	
4. Сугестивні технології маніпулятивного впливу : навч. посіб. / [В.М.Петрик, М.М.Присяжнюк, Л.Ф.Компанцева, Є.Д.Скулиш, О.Д.Бойко, В.В.Остроухов]; за заг. ред. Є.Д.Скулиша. – 2-ге вид. – К.: ЗАТ “ВПІОЛ”, 2011. – 248 с.	
5. Купцов А. Маніпулятивна складова соціальної взаємодії в контексті політичного маркетингу // Соціологія: теорія, методи, маркетинг, 2004. №2, С. 91-105.	
6. Пелехатий О. Соціально-психологічні особливості маніпулятивної взаємодії суб'єктів навчально-виховного процесу // Соціальна психологія. 2005. №6.	
7. Побокін М. Маніпулятивний вплив в системі політичних технологій //	

Людина і політика 2004. №3. С.63-73.

8. Татенко В.О. Соціальна психологія впливу: Монографія. К.: Міленіум, 2008. 216 с.

9. Татенко В. Психологія впливу в контексті внутрішнього і зовнішнього // Психологічні перспективи . Випуск 3., 2003. С.57-66.

10. Татенко В.О. Психологія впливу: суб'єктна парадигма // Наукові студії із соціальної та політичної психології: Зб. Вип. 3(6).К.: Видавництво «Сталь», 2000. С.3-18.

11. Татенко В.О. Соціально-психологічні механізми впливу: від аналізу до синтезу// Соціально-психологічний вимір демократичних перетворень в Україні / За ред. Максименка С.Д., Циби В.Т., Шайгородського Ю.Ж. та ін. К.: Український центр політичного менеджменту, 2003. 512 с. С.52-60.

12. Кара-Мурза С.Г. Маніпуляція свідомістю. Навчальний посібник. Видання друге. К.: Оріони, 2006.528с.

13. Череповська Н. Психологічний захист від маніпулятивного впливу реклами // Соціальна психологія. 2007. Спецвипуск, вересень.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра соціальної психології м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 505 тел. (0342) 596149 ksppr@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Яремчук Віталія Василівна
Контактна інформація викладача	vitaliia.yaremchuk@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Академічна доброчесність: Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-прозапобігання-плагіату/ Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні заняття курсу
Пропуски занять (відпрацювання)	Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються 5 Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Невідповідна поведінка під час заняття	Діяти відповідно до Положення мпро організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Нова редакція) (зі змінами накази ректора № 61 від «31» січня 2020 р.; № 361 від 31 липня 2020 р.; № 795 від 31 грудня 2020 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP25_12_2020-1.pdf
Додаткові бали	Студент може отримати додаткові бали згідно «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від

	06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Неформальна освіта	Неформальна освіта зараховується згідно - Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf

Викладач Яремчук Віталія Василівна